

Дүниежүзінің халқы

ДҮНИЕЖҮЗІ ХАЛҚЫНЫҢ САНЫ

ЖӘНЕ ҰДАЙЫ ӨСУІ.

АДАМЗАТТЫҢ ШЫҒУ ТЕГІ.

- *Адамның шығу тегі мен даму ерекшеліктерін зерттейтін ғылым саласы **антропология**.*

Антропология

```
graph TD; A[Антропология] --> B[МОНОГЕНИЗМ]; B --> C[ПОЛИГЕНИЗМ];
```

The diagram consists of three vertically stacked rounded rectangular boxes. The top box is green and contains the word 'Антропология'. A purple arrow points downwards from the bottom center of the green box to the top center of the middle box. The middle box is red and contains the word 'МОНОГЕНИЗМ'. Another purple arrow points downwards from the bottom center of the red box to the top center of the bottom box. The bottom box is blue and contains the word 'ПОЛИГЕНИЗМ'. Each box is centered within a larger white rectangular frame that has a thin orange border. The background of the entire slide is a light beige color with a subtle, repeating pattern of thin, parallel lines.

МОНОГЕНИЗМ

ПОЛИГЕНИЗМ

-
- ▣ *Моногенизм – адамзаттың ататегі ортақ деп есептейтін бағыт.*

 - ▣ *Полигенизм – нәсілдің дербес ататектен тарағандығы туралы бағыт.*

ДҮНИЕЖҮЗІ ХАЛҚЫНЫҢ САНЫ

- Халық санының күрт өсуін *демографиялық жарылыс* деп атаймыз.
- Дүниежүзі аймақтарындағы, жеке елдердегі демографиялық жағдайды сипаттау үшін *абсолюттік және салыстырмалы* көрсеткіштер пайдаланылады.

абсолютті

```
graph TD; A[абсолютті] --> B[Табиғи өсу: туу мен өлудің арақатнасы.]; A --> C[Механикалық өсу: иммигранттар мен эмигранттар саны арасындағы айырма.];
```

Табиғи өсу:

*туу мен өлудің
арақатнасы.*

Механикалық өсу:

*иммигранттар мен
эмигранттар саны
арасындағы айырма.*

САЛЫСТЫРМАЛЫ КӨРСЕТКІШ

- ▣ *Туу коэффициенті - (елдегі бір жыл ішінде туғандар саны).*
- ▣ *Өлу коэффициенті - (елдегі бір жыл ішінде қайтыс болғандар саны).*
- ▣ *Табиғи өсу коэффициенті - (елде бір ішінде туғандар мен қайтыс болғандар айырмасының саны).*
- ▣ *Сәбилер өлімінің коэффициенті - (жыл ішіндегі бір жасқа толмағандар өлімінің үлесі).*

АДАМНЫҢ ӨМІР ЖАСЫНЫҢ ҰЗАҚТЫҒЫ

Адамның өмір жасының ұзақтығына - елдегі экономикалық көрсеткіш, әлеуметтік тұрақтылық, экологиялық жағдай және денсаулық сақтау жүйесінің қызметі тікелей әсер етеді.

ХАЛЫҚ САНЫНЫҢ ҰДАЙЫ ӨСУІ.

*Адамзаттың үздіксіз жаңарып, ауысып қамтамасыз ететін туу мен өлу және табиғи өсу көрсеткіштерінің жиынтығын **халықтың ұдай өсуі** деп атайды.*

ХҰӨ

дәстүрлі

өтпелі

қазіргі

ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ САЯСАТ

- *Халықтың ұдайы өсуін реттеу мақсатында мемлекеттік деңгейде **демографиялық саясат** жүргізеді.*
- ***Демографиялық саясат** – елдің демографиялық проблемаларын шешу мақсатында мемлекет тарапынан табиғи өсуді бағытталған шара жынтығы.*